

Eesti paariskilva karikasarja I mäng. 07.09.2013

Küsimused Margus Maiste

1. Haapsalu on üks kolmest Eesti vehklemiskeskusest. Praegu on Eesti vehklemises eelistatud relvaliigiks epee, sest ainult epees selgitatakse Eesti meistreid. Loobutud on floreti ja espadroni arendamisest. Need kolm relvaliiki on laiemale avalikkuselegi tuntumad. Kuid aastatel 1951-1955 selgitati vehlemises Eesti meistrid veel neljandaski relvaliigis. Nimetage see relvaliik.

2. Pildil näete üht Lääne-Eesti kirikut koos Vabadussõja mälestussambaga. Kivikiriku ehitust alustati 13. sajandi teisel poolel, kaitsepühakuks sai üks Väike-Aasiast pärit tegelane. 19. sajandi algul sai kirik tulekahjus rängalt kannatada, 1824. aastaks kirik taastati. Altarimaalid on koopiad L. Da Vinci töödest. Kirikukihelkonna praegune nimi kinnistus 20. sajandi algul. Käesoleval sügisel kinnistub kiriku nimi kohalike omavalitsuste nimistuse. Mis kirik?←

3. Läänemaal Palivere lähedal Tallinna poole suunduva maantee veeres paikneb vana ohvripuu. Puu juurest on leitud 16. sajandist pärit münte, seda ohvripuud on mainitud 17. sajandi kirikuraamatus. Pikki aastaid nimetati rahvasuus puud pärnaks, kuigi tegemist on hoopis *Ulmus laevis* ega. H. Relve arvates on tegu vanima selle puuliigi esindajaga Eestis. Mis liiki on Palivere ohvripuu?

4. Haapsalust Tallinna enam rongiga ei saa, kuid raudteetamm Haapsalu ja Riisipere vahel on alles ja mõnelgi pool võib näha kunagisi raudteejaamasid. Pildil on näha 1920. aastatel, seoses asula tekkimisega rajatud raudteejaam. Praegu peaks hoones vist hambatohter tegutsema. Mis raudteejaama näete?←

5. 2009. aastal andis Tallinna linnavalitsus raha perekond Tähismaale, et nad kirjutaks raamatu vaba ühiskonna teemal. Teose

keskmes pidi olema Haapsalu 2. keskkooli vilistlase juhtumiga seonduv. Haapsalust pärit maadlusega tegelenud mees oli tõusnud pealinnas kõrgeks raametnikuks (asemeeriks), kui ta majanduslikes kuritarvitustes süüdistatuna 2003. aastal arreteeriti. Kohus mõistis ta hiljem õigeks. Kellest jutt?

6. Kuigi ühikut kasutati juba enne, lisati see alles 1999. aastal ametlikult SI-möödühikute süsteemi. Tegemist on möödühikuga, millega väljendatakse katalüütilist aktiivsust. Nimetage see möödühik.

7. Käesoleval aastal saavutas sel spordialal Eesti meistritiitli Andres Petrov. Eesti meistrit rohkem teatakse meil tänu televisioonile Ühendkuningriigi või Hiina meistrit, valitsevast viiekordsest maailmameistrist rääkimata. Ala, mis seni evis populaarsust inglisekeelsetes maades, on enam tuntust kogumas Aasia riikides. Mis spordiala?

8. Huvitaval kombel on pildil oleval isikul tekkinud kokkupuutepunkt Vene oligarhi Roman Abramovitšiga ja seda tänu otsusele teha oma elus põhjalik muutuse. 2010. aastast viibib ta kinnipidamisasutuses ja jääb sinna tõenäoliselt pikkadeks aastateks. Kes on pildil?→

9. Küsitav, kareleheliste sugukonda kuuluv, taim kasvab Eestis peamiselt niisketel niitudel ja veekogude kallastel. Taim kasvab pea meetri kõrguseks, lehed on rootsutud, õis lillakas, mõnikord valkjas. Aastasadu on taime ravimtaimena kasutatud. Juba ristsõdade aegu hinnati küsitava taime mahla soodsat mõju luumurdude paranemisele. Keskaja lõpul leidis tee kloostrite ürdiaedadesse ja oli apteekrite juures laialdaselt kasutusel. Rahvameditsiinis on seda kasutatud kopsuhaiguste raviks. Tükeldatud taime juur segati meega, hoiti paar nädalat, siis kasutati bronhiidi, neeruhaiguste, ka mädanike puhul. Mis taim?→

10. Tai lääneosas, Tenasserimi mägedes algab küsitav jõgi. Jõgi voolab umbes 380 km kuni Kanchanaburi linna lähistel ühineb ta teise jõega, et moodustada Mae Klong. Varem peeti küsitavat jõgegi Mae Klongi osaks, kuid turismi arendamist silmas pidades hakati kasutama praegust nime. Jõe mööda korraldatakse jõematku. Jõel olev ehitist polevat reisikirjelduse alusel siiski kõige suurem vaatamisväärsus. Mis nime jõgi kannab? Kuuldav lugu ehk aitab teid.

11.Sel majandusterminil on kaks seletust. Esimese seletuse kohaselt näitab küsitav termin seda, kui kiiresti saab varasid muuta rahaks, teise puhul tähendab küsitav aga ettevõtte võimet täita oma maksekohustusi. Mis terminist on jutt?

12.Pildil olev öise eluviisiga elukas elutseb Lõuna-Ameerikas Ekuadori ja Kolumbia vihmametsades. Värvus varieerub punakaspruuni ja kollakaspruuni vahel. Elu möödub tal puudelatvades, maale laskub harva. Sööb põhiliselt puulehti ja puuvilju, kuid lihatoidust ära ei ütle. Mis loom?↓

13.1905.aastal moodustas grupp saksa ekspressioniste Dresdenis kunstirühmituse, mis tegutses kaheksa aastat. Nende eesmärgiks oli välja töötada ühine stiil, järgijaskonna leidmine ning ühiste näituste korraldamine. Rühmituse liikmete loomingut iseloomustavad moonutatud kehad, killustatud ja perspektiivitu ruum. Värvidest olid kasutusel teravaid, ikohati toored värvikontrastid , või tuhmiks ja poriseks muudetud koloriit. Tihti kasutati punase-musta kombinatsiooni. Ühingusse kuulusid Ernst Ludwig Kirchner, Fritz Bleyl, Erich Heckel, Karl Schmidt-Rottluff, Max Pechstein, Emil Nolde ja Otto Mueller. Kuidas seda rühmitust nimetati?

14.Käesoleval aastal lahkus elavate hulgast vastuoluline filmilavastaja (1959-2013). Lavastaja esimeseks filmiks oli *Varem oli teine aeg*. Juba hiljem tulid *Õnnelikud päevad*, *Loss*, *Värdjatest ja inimestest*, *Sõda*, *Morfium*, *Katlakütja*. Tema 2007.aastal valminud filmi *Veos 200* kohta on Eesti kriitik lausunud: „Kui kuidagi üritada filmi kirjeldada, siis vägivald on seal jõhkram kui “Pulp Fictionis”, kuid erinevalt Tarantino-filmistst on musta huumorit seejuures ainult näpuotsaga.“ Kes oli see režiisöör?

15.Pildil olev isik omas 1970.aastate algul suurt populaarsust üleriigi koolinoorsoo hulgas, talle saadeti hulgaliselt kirju. Ta on kandideerinud (mõistagi edutult) suurriigi kõrgesse riigiametisse. Eelmises küsimuses mainitud filmilavastaja ühes tähtteoses pühendab küsitavale ühe hüüdlause filmi tegelane Viktor Bagrov. Kes on pildil?
→

16. Tai, Birma ja Laose piiride kokkupuutepunktis asub üks maailma suuremaid oopiumimoonide kasvupiirkondi. Enne 21. sajandi algust, kui Afganistanist sai maailma oopiumimooni kasvatamise juhtriik, oli just see piirkond selle kultuuri kasvatamise poolest esikohal. Mis nimetuse all seda piirkonda enam tuntakse?

17. 1940. aasta augustis alustas okupatsioonivõimude poolt suletud ajakirja asemel ilmumist uus kirjanduse-, kunsti- ja kultuuriajakiri, mis sai ilmuda 1941. aasta juunini. Ajakirja toimetajaks oli Aadu Hint. Mis nime ajakiri kandis? Sama nime on kandnud kolhoos Haapsalus rajoonis Üdrumal ja ettevõtte suvepealinnas.

18. Mõeldes Eestis paiknevatele nn hollandi veskite varemetele on hea esitada järgmine küsimus. Millise geomeetrilise kujundi ruumala arvutatakse nähtava valemi alusel:

$$V = \frac{h}{3}(S_1 + \sqrt{S_1 \cdot S_2} + S_2),$$

19. Paljudes maades on paaristantsude asemel populaarsed rivitantsud. Balkanil on popid ringtantsud. Ringtantsudele on seatud ka mitmeid pillilugusid. Nii on tuntud Kraljevo ..., Moravacko ..., Bosnia .... Kuidas sellist ringtantsu nimetatakse?→

20. Venemaal on üsna populaarne nn vene šanšoon, eriti üks selle alaliike

blatnoilaul. Viimatimainitud žanri vahest tuntuimat esitajat kuuletegi laulmas. Tema laulude kangelasteks olid peamiselt kuritegeliku maailma tegelased. Kurjategijate ohvriks ta langeski - 2002 tapeti ta omas kodus sissetungijate poolt. Kodulinna Tveris on laulja mälestus jäädvustatud pronkskuju näol, töötab ka temaga seotud meenete pood. Kes?

21.1970. aastate alguses lõi Brian Kernighan, Dennis Ritchie ja Ken Thompson uue programmeerimiskeele. Esialgu oli seda vaja operatsioonisüsteemi UNIX programmeerimiseks. Tänapäeval saab küsitavat programmeerimiskeelt kasutada pea igas operatsioonisüsteemis. See on muutunud üheks populaarsemaks keeleks, mida kasutatakse laialdaselt nii süsteemi- kui rakendustarkvara loomisel. Keelel on palju järeltulijaid, lisaks on see mõjutanud selliste programmeerimis keelte nagu Java või PHP loomist. Mis programmeerimiskeel? Ärge tähtedega liialdage.

22.Number 10 Austria mineroloog skaala järgi, Eestis ajaloos aastad 1925-1927 ja 1932, Eesti filmikunstis Peeter Urbla, perekonnavaluliselt kuuskümmend aastat. Milline süsiniku allotroopne vorm?

23.AL 288-1 on küsitava, ilmselt 25-30 aastaseks elanud isendi, arhiivnumber. Rohkem tuntakse teda teise nime järgi, mille olevat saanud leiu tähistamise aegu lindilt tulnud laululoo järgi. Millest või kellest jutt?

24.Pildil on tegelaskujud järjekordsest Spartacuse teleseriaalist. Kes on need näitlejad? Naisterahvas on varem mänginud pseudoajaloolises sarifilmis. Mees saavutas tuntuse filmis *Neli pulma ja üks matus*, osatäitmised Muumia-filmides ja telesarjades McCallum ja Rebus lisasid populaarsust. →

25.Filmilinal on pildil olevat politoloog (eluaastad 1906-1975) kehastanud Barbara Sukowa. Küsitava isiku teostest on eesti keeles ilmunud *Mineviku ja tuleviku vahel : harjutusi poliitilise mõtte vallas*. Oma kirjutistes on ta suurt tähelepanu pööranud totalitarismi probleemidele. Vaatamata oma päritolule on ta kritiseerinud sionismi. Kes?↓

26.NHL-is on pildil olev isik mänginud Minnesota *North Stars* koosseisus. Tema auhinnakapis

võib leida kolm MM-kulda, OM-hõbeda, lisaks on ta tulnud kolmel korral suurriigi tšempioniks. Viimaseks klubiks, kus ta litrit taga ajas, oli *Essamika*. 2009.aastast töötab farmaatsiafirma Olainfarm presidendina. Kes?←

27.Osmussaare pankrannikult on leitud piklikke torukujulisi fossiile. Tegemist on kalmaaride ja kaheksajalgsete sarnaste peajalgsete kivististega. Looma koda oli keerukas moodustis. Kojal oli eelkõige pehmekehalist looma kaitsev otstarve. Looma keha paiknes koja eesmises osas. Tagumine osa aga tagas loomale hea ujuvuse, sinna moodustus pidevalt uusi vaheseinu, mida läbis vaid tilluke avaus sifooni jaoks. Mis loomaga tegu? Allveelaevanduse tundmine on teile abiks.

28.Tegemist on maisijahust tehtud pudruga, mis on sarnane itaalia *polentale* (või siis gruusia *gomile*). Levinud on see puder Rumeenias, Moldaavias, Lääne-Ukrainas ja Kaukaasia piirkonnas. Enim on see toit tuntudki rumeeniakeelse nime järgi. Puder esineb nii tahkemal kui vedelamal kujul. Esimesel puhul tarbitakse teda leiva asemel. Pudru kõrvale antakse tavaliselt hapukoort, kohupiima, seeni, lihatükke. Pudru tähtsust näitab seegi, et Moldova eelmise presidendi hüüdnimi oligi pudruga sarnane. Kuidas seda maisiputru nimetatakse?

29.1914.aastal sündinud tšehhi kirjandusklassik kukkus 1997.aasta veebruaris alla haiga viienda korruse aknast ja sai surma. Eesti keelde jõudis tema looming alles käesoleval aastal kui LR-s ilmus *Ma teenindasin inglise kuningat*. 1968.aastal sai tema teose järgi vändatud film *Oscari*. Tšehhi kuulsusele omaselt ilustab tema portree ka õllesilte. Kes oli see Nobeli kirjanduspreemia nominent?

30.2010.aastast tegutseva ansambli liikmed on Robert Linna, Markko Reinberg, Rain Joonas ja Jon Mikiver. Pärast esinemist Tallinn Music Weekil nimetas üks briti väljaanne kollektiivi parimaks Eesti bändiks. Mullu anti välja omanimeline album. Grupp on jõudnud olla Red Hot Chilli Peppersi soojendusbändiks, osaleda Lätis Positivuse festivalil, sõlmida lepingu Soome muusikaagentuuriga Fullsteam Agency. Mis ansambel?

31. Happesuse indikaatorit, mille keemiline valem on $C_{20}H_{14}O_4$ teate küllap kõik. Aluselises lahuses on ta roosakaspunase värvusega, neutraalses või nõrgalt happelises lahuses aga värvusetu. Tugevalt happelises lahuses omandab aga oranži värvi. Nimetage see indikaator?

32. Eesti muuseumides ja erakogudes on teadaolevalt vähemalt 20 küsitavat eset. Enamik neist on valmistatud väljaspool Eestit ja kujutavad peamiselt inimesi. Esimeste tegutsenud küsitavate asjade valmistajatena on seni tuntud Lipschütz, Georg Kleinschneck, Carl Borchardt, Carl Neupert. Vanim säilinud Eestis tehtud küsitav ese on pärit 1850. aastast, tehtud nähtavasti Carl Borchardti poolt ja asub Järvamaa muuseumis. Mis asjadest jutt?

33. Mis linnas on tehtud allpoololev foto?

34. Kuulsa korvpalliklubi sünniaastaks on 1934. Neljal korral võideti meistritiitel (viimati 1968), klubist võrsus mitu olümpiavõitjat. 1962. aastal võideti Euroopa meistrite karikas. Seoses riiklike ümberkorraldustega tuli hakata võistlema teistsuguses liigas, kus kuldmedalid saadi kolmel korral (viimati 2003). Viimasel hooajal jäadi koduses liigas viiendaks. Praeguses koosseisus mängivad peale kohalike pallipatsutajate ameeriklane Lamar Karim ning serblane Milan Oluič. Nimetage korvpalliklubi.

35. Kui kauplusteketi nime uskuda, siis saab sealsetes poodides kaupa osta vaid mõne mündi eest. Tegemist on 40 aastat tagasi loodud saksa päritolu odavkaupluste ketiga, mille tegevuspõld asub peamiselt Kesk- ja Ida-Euroopas. Tuleb tunnistada, et suurt konkurentsi nad Aldile ega Lidlile ei paku, kuid oma koht neil turul siiski on. Kõrval on näha tükki poeketi logost. Mis poekett?→

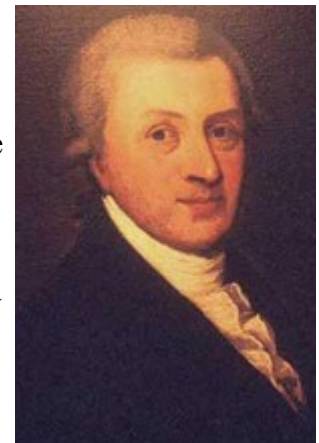
36. Eestis tegutseb selle spordiala klubi Tallinna Tulised Ilvesed. Mänguväljak on 130-145 m pikk ja mõlemas väljaku otsas on H-kujuline värav. Mängitakse palliga, mis sarnaneb võrkpalli pallile. Võistkond koosneb 15 liikmest. Palli toimetatakse platsil edasi seda kandes, söötes või visates meeskonnakaaslaslele või solodes. Mängijate eesmärk on vastase värava tabamine. Läbi ajaloo kuuluvad kuulsamate mängijate hulka Kevin Effernan, Tommy Langan, Pat Spillane, Sean Murphy. Mis spordiala on tegu?

37. Linna nimi viitab suudmes olevatele liivamadalatele. Küsitavas linnas elab ligi 300 000 elanikku, linnastus üle poole miljoni. Turismimagnetiks on kujundatud linnas valminud kurva saatusega transpordivahendiga seonduv. Linnas väärivad vaatamist veel müürid ja müürimaalingud, millest ühte pildil näete. Mis linn?←

38. Pildil oleva töösturi ja filantroobi eluaastad olid 1725-1803. 1759. aastal rajas ta tänaseni töötava ettevõtte.

Ettevõtte toodangu tunnuseks on muusikariist ja seda on reklaamitud elusolendite (neist tuntuim tuukan) abil. Võib-olla on ettevõtte edule aidanud kaasa ka sarnase nimega trükis. Kes on pildil?→

39. Küsitav viskikoda peab end maailma vanimaks ametlikuks viskikojaks, litsents joovastava joogi tootmiseks saadi 1608. Praegu kuulub ettevõtte Diageo grupile ning toodab 7 erinevat sorti viskit. Ilmselt ettevõtte 400. aastapäeva tähistamiseks pandi viskikoja pilt ka rahatähtedele. Eestis on toodang täiesti saadaval, näiteks Alkoprof OÜ taotlusel registreeriti alkoholiregistris käesoleva aasta juulis küsitava tootja Black Bush viski. Nimetage viskikoda.

40. Ülestõus, mille keskuseks oli postkontor, algas 24. aprillil 1916, kestis kuus päeva ning lõppes ülestõusnute lüüasaamisega. 16 juhttegelast lasti maha, neist üks – James Connolly - toolil istuvana. Mis ülestõus?

41. Selles Valka piirkonnas asuvas külas elab veidi üle 300 elaniku. Luteri kirik on 1944. aastast varemeis, veidi varasemast ajast alates on varemeis ordulinnus, mida pildil näete. Asula on jätnud jälje ajalukku eelkõige tänu 2. augustil 1560 küla lähedal toimunud lahingule, kus orduvennad moskoviitidele alla jäid. Mis koht?

42. 2010. aastal nägi ilmavalgust internetikeskkond, mille väljaarendamise võtmeisikuks on Ilja Terebin. Tänapäeval on sel suhtluskeskkonnal üsnagi halb maine, sest seda on peetud küberkiusamise peamiseks keskkonnaks. Sotsiaalvõrgustikku on seostatud 14-aastase Hannah Smithi surmaga. Mis võrgustik?

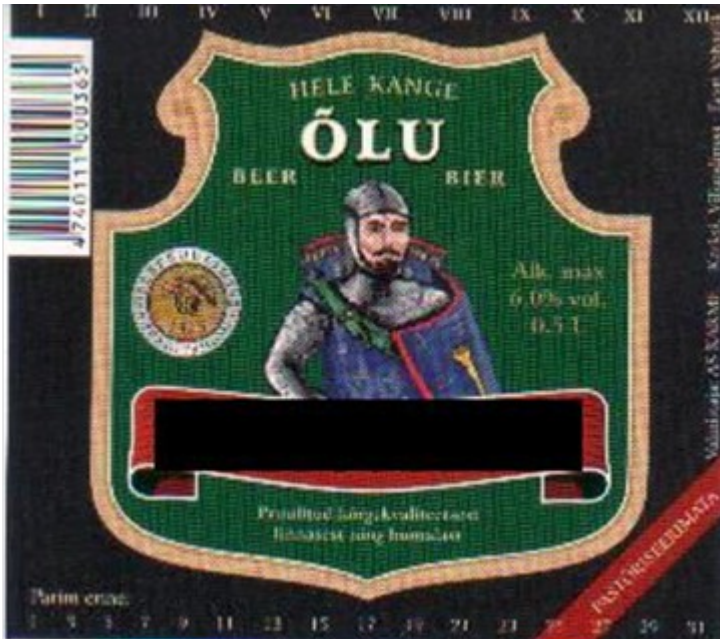

43. Mäesuusaaladest on meile tuntumad alpialad. Alpialadel kasutatakse jäiga kinnitusega saapaid. Tuntud on veel aga nn vaba kannaga mäesuusatamine, kus mäesuusasaapa esiots ainult kinnitatakse. Kuidas sellist mäesuusastiili nimetatakse? Kõrvalolev vapp aitab teid. ←

44. See piirkond asub Namiibia ja Angoola piirialal. Nime sai see ala piirkonda asustava rahva järgi. Esimeste eurooplastena rajasid sinna mingisuguse taristu soome misjonärid ülemöödunud sajandi lõpuveerandil. Ajal, mil küsitav ala oli LAV -i okupatsiooni all, rajati sinna pooliseseisev bantustan. Bantustan likvideeriti Namiibia iseseisvudes. Kuigi ametlikult küsitavat nimetust kasutusel pole, on see mitteametlikult siiski kasutusel ja seda võib leida Eestis välja antud atlaseski. Mis piirkond?

45. Isa (1924-2009) ja poeg (sünd. 1948) on mõlemad tuntud heliloojad. Poeg sai kuulsaks tänu oma 1976. aastal ilmunud keemilise nimega albumile. Käesoleval aastasajal on temalt ilmunud näiteks teosed *AERO* (2004), *Téo & Téa* (2007) ja senisele loomingule tagasivaatav *Essentials & Rarities* (2010). Isa on enam tuntud filmimuusika kaudu ning tema loomingut te kuuletegi. Meeste perekonnanime kirjutagegi vastuseks.

46. Pista Pant, Viva Skully, Roubaix Gloves, Thermal Jersey FZ, Forerunner, Edge, dezl, Zümo, Nüvi – eelloetletud esemed saab kõik võtta ühe nimetaja alla. Selle küsitava katusfirma rajamist dateeritakse aastaga 1989 ning rajajad olid Min Kao ja Gary Burrell. Mis kaubamärgist jutt?

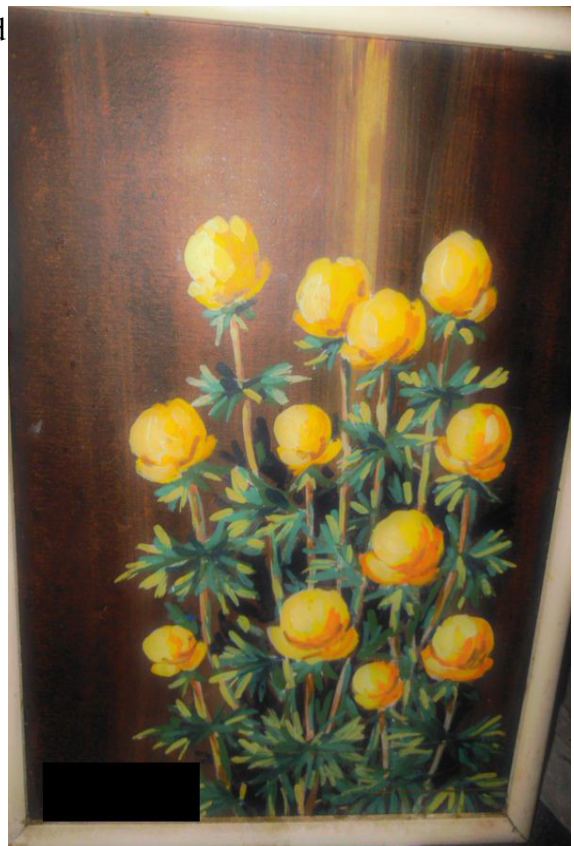

47. Venemaal kaotati sõjaväes see auaste 1917. aastal, muude riikide armeedes kadus see koos ratsaväe tähtsusetuks muutumisega. Auaste andis võimaluse kamandada umbes sadat meest. Eestis on Karksi õlletehas tootnud samanimelist õlut. Mis auaste?

48. Kes on allpool oleva maali autor? Tema eluaastad olid 1934-1990, ta on õppinud Tartu Kunstikoolis ja Viljandi kultuurikoolis. On kirjutanud luuletusi, lühijutte, näidendeid (Täiskasvanud, lavastatud 1974). Lisaks võib temaga seostada järgmisi kujusid: Jukka Rahja, 2241, isa Mortimer, Edgar, Mänd, Bruno Lorenz, Donald Crowhurst, Ozvorin jpt. Kunstnik?→

49. Pildil olev Emile rajas koos venna Leoniga ettevõtte, mis 19.-20. sajandi vahetusel hakkas autosid tootma. Autohuvilisteni jõudsid näiteks mudelid Phaeton ja Gobron-Brillie. Samast ettevõttest pärit toodangust on aga ilmselt tuntuim toode M1895, mis mõnel pool tänapäevalgi kasutusel ja mis filmi pealkirjagi jõudnud (Leib, kuld, ...). Mis oli vendade perekonnanimi?

50. Sevennid moodustavad selle mäestiku kagupoolse osa, Alpidest eraldab mäestikku Rhone'i org. Mäestiku kõrgeimaks tipuks Puy de Sancy (1886m). Suuremateks piirkonna linnadeks on Clermont-Ferrand ja Saint-Etienne. Mis mäestik?

51. Kuidas nimetatakse hoone peasissekäigu ees olevat sammaste ja frontooniga hooneosa? Pildil näete Riisipere mõisa küsitavat osa.

52. See ühiskonnategelane sündis 1961. aastal Tallinnas. Lõpetas TpedI eesti keele õpetajana. 1988. aastal oli üks Eesti Kristlik-Demokraatliku Erakonna asutajatest. Töötas ajakirjanikuna Õhtulehes ja Eesti Ajas. Oli VII ja VIII Riigikogu liige „Isamaa“ ja Isamaaliidu saadikurühmades. Pärast Riigikogust väljajäämist siirdus pedagoogitööle, töötas 1999-2002 Emmaste Põhikooli direktorina. Hiljem oli mõnda aega ajalehe Hiiu maa peatoimetaja. Praegu peaks töötama Tallinnas õpetajana. Kellest jutt?

53. „Rein Kamm tundis korraga, et tore oleks minna ümbermaailmareisile. See mõte tuli tõesti äkki, tegelikult oli ta ju teelt töölt koju, keeras nagu ikka ümber kollase maja nurga ja nägi enda ees tuttavat peatänavat. Autosid oli palju, tiptund ju. Ega nad kuigi kiiresti sõita ei saanudki, venisid paari meetri kaupa, siis jäid jälle jõnksatades seisma.“ Nii algab üks tänavune kirjandushitt. Nimetage autor ja raamatu pealkiri.

54. Sloveenia mäesuusatajaid on mälumängudel ikka küsitud, küll piltidega ja ilma. Seekord aga küsin Slovakkia mäesuusatajat. Hooajal 2012/2013 saavutas maailma karikasarjas üldarvestuses 12. koha, slaalomi arvestuses 3. koha. Kes? →

55. Kuulete esinemas üht *vikingrocki* lipulaevadest. Kollektiivis osalevad Jan Thörnblom, Niklas Adolfsson, Thomas Krohn ja Ulf Hansen. Ansamblile on ette heidetud kaldumist rassismi ja natsismi. Arvatavasti bändiliikmed teavad, et üle mere tegutseb samanimeline grupp. Mis ansambel?

56. Kevadel Räpinas toimunud mälumängul ei tundnud ma ära kondensaatori tingmärki ja seetõttu tuli end sel teemal veidi harida. Mida aga tähendab nähtav elektritingmärk?

57. Suuremaid taolisi saari te kindlasti teate (neist ühele on täna tähelepanu juhitud). Aga kas ka väiksemaid? Virolahti lahes asuv Koiluhohto saareke (200m pikk ja 110m lai) olevat maailmas väikseim selline meresaar. Võrdluse kannatab vast välja ainult Ahvenamaa saarte hulka loetav Märketi saar. Mis teeb Koiluhohto väikesaare eriliseks?

58. Ta on musta- ja pruunikirju lind, äratuntav keha külgedel olevate valgete vöötide ja erkpunase noka järgi. Elupaigaks on tal väiksemad veekogud, kohati lombikesed. Ilmselt seetõttu on rahvasuus ristunud ta tiigikanaks. Peatoiduks on mitmesugused vees elavad selgrootud. Mis linnuga tegu?

59. 14. augustil 1385 toimunud Aljubarrota lahingu kohta on öeldud, et kui lahingu tulemus oleks olnud vastupidine, siis oleks Euroopa kaart olnud teistsugune ehk üks riik oleks vähem olnud. Kindlasti oleks olnud vastupidisel tulemusel ka maailma-ajalooline mõju. Lisad võiks vast seda, et mõlemad samal ajal toimunud Saja-aastase sõja osapooled võtsid sellest lahingust vastaspooltel osa. Mis riik peab oma säilimise seisukohast võitu Aljubarrota lahingus tähtsaks?

60. Tegemist on käsitööliigiga, kus niitide ristamise ja keerutamise tulemusena valmib põimitud pitsiline pind. Käsitöötoote valmistamiseks on niidid keritud puust või luust valmistatud pulkadele. Töö valmib tugeval padjal, millele kinnitatakse valmiv pits nõopnõeltega. Millist käsitööliiki pildil näete? →

61. Pilidil olev näitlejatar omab topeltkodakondsusts (USA ja Albaania). Filmimaailmale sai ta tuntuks filmis *Ausad valed*, kus kehastas Arnold Schwarzeneggeri last. Tuntust lisasid filmid *Las käia*, *Vale pööre*. Lõviosa tuntusest võlgneb telesarjadele *Vampiiritapja Buffy*, selle järjes *Angel* ning Foxi seriaalsele *Dollhouse* ja *Tru Calling*. Kes?

62. E8 nime all tuntakse nn Euroopa matkarada, mis mõeldud jalgsimatkajatele, ratsanikele ja jalgrattureile. Raja alguspunkt on Cork Iirimaa ja teekonnal läbitakse veel Suurbritannia, Saksamaa, Austria, Poola, Ukraina, Rumeenia ja veel mitu riiki. Millises suurlinnas asub E8 lõpp-punkt?

63. See jalgrattatiim on erinevatel tuuridel pedaalunud pea kaks aastakümnet. Suurvõite tiimi arvel küll pole, kuid nad on pidevalt nõ pildis olnud. Tähelepanu on endale tõmmanud ka klubi personalipoliitika liikmete värbamisel. 2012. aastal aga otsustati pikaajalist personalipoliitikat muuta. Nii istuvad tänavusel hooajal tiimi koosseisus rattasadulas Ricardo Mestre, Tarik Chaoufi, Roman Sicard, Jure Kocjan, Andre Schultze, Robert Vrečer jt. Minevikust on klubi suuremad tähed olnud Iban Mayo ja Haimar Zubeldia, Jalgrattatiim?

64. Näete riigimehe noorpõlvefotot. Tänavu novembris saab ta 65-aastaseks. Teadusliku kraadi on ta saanud Šotimaal. Tänavu võitis ta presidendivalimised, asendades niiviisi pikka aega valitsenud meest, kes tekitas USAle ja Iisraelile peavalu. Teda peetaksegi mõõdukalt reformimiseks poliitikuks, kuid oma ametisse astumise kõnes ründas ta ikka juudiriiki. Kes?

65. Bändi on mõned kriitikud võrrelnud King Crimsoniga, eesti muusikakollektiividest In Spe või Kasekesega. Kollektiivilt on ilmunud helikandjad *Epöpoa*, *Üle järve*, *Küüni täitmise lood ja laulud*. Kuuldava ansambli olemasolu jõudis aga paljude inimesteni võib-olla alles tänu esinemisele Herfordi linnas. Grupi tuntusele aitasid tublisti kaasa kontserdil viibinud taustajõud. Nimetage ansambel.

66. Gruusia (Georgia) perekonnanimed näitavad perekonna päritolu. Perekonnanime lõpp -dze viitab Lääne-Gruusia päritolule, -ani Svaneetiale, -ia Megreeliale, -uri või -uli idaosa mägi piirkondadele, -švili Ida-Gruusia juurtele. Millisele päritolule aga viitavad perekonnanimed Patarkatššvili, Baazovi, Krikheli, Aronašvili, Baghdadišvili, Gurielašvili, Tatikašvili?
67. Pildil näete üht detaili. Kuidas seda nimetatakse?

68. Usuliste erinevuste otsimise asemel võib tegeleda ka sarnasuste leidmisega ja isegi kiriklike organisatsioonide ühendamisega. Nii loodi 1817. aastal Preisi Unioon. Tõsi küll, see loodi ülalt poolt ja kuninga initsiatiivil. Millised kaks kirikut Preisimaal liideti?
69. Ei oska öelda, kas hoone värvus teid vastamisel aitab. Pildil näete Jeesuse Püha Südame katedraali. Kus linnas see asub? Mitte eriti kaugel nähtavast kirikust asub merre ehitatud, linnas valdava religiooni, maailma suuruselt seitsmes pühakoda.

70. Selle aasta 16. septembril hakkab kehtima keeld ning see toob kaasa üsna suure muutuse Eesti tänavapildis. Mis keeld hakkab siis kehtima?

1	Täak	36	Iiri (gaeli) jalgpall
2	Lääne-Nigula	37	Belfast
3	Künnapuu	38	Arthur Guinness
4	Turba	39	Bushmills
5	Vladimir Panov	40	Lihavõtteülestatõus
6	Katal	41	Härgmäe (Ergeme)
7	Snuuker	42	Ask.fm
8	Bradley Manning (Chelsea Manning)	43	Telemarksuusatamine
9	Varemerohi	44	Ovamboland
10	Kwai (Sild Kwai jõel)	45	Maurice ja Jean Michel Jarre
11	Likviidsus	46	Garmin
12	Olinguito	47	Rittmeister
13	Die Brücke	48	Leonhard Merzin
14	Aleksei Balabanov	49	Nagant
15	Angela Davis	50	Keskmassiiv
16	Kuldne kolmnurk	51	Portikus
17	Viisnurk	52	Jaanus Betlem
18	Tüvikoonus	53	A.Kivirähk. Maailma otsas
19	Kolo	54	Veronika Velez-Zuzulova
20	Mihhail Krug	55	Ultima Thule
21	C	56	Diod
22	Teemant	57	Jagatud 2 riigi vahel (Soome ja Vene)
23	Lucy	58	Tait
24	Lucy Lawless, John Hannah	59	Portugal
25	Hannah Arendt	60	Niplispits
26	Helmuts Balderis	61	Eliza Dushku
27	Nautiloidid	62	Istanbul
28	Mamalõga	63	Euskatel-Euskadi
29	Bohumil Hrabal	64	Hassan Rouhani
30	Elephants from Neptune	65	Paabel
31	Fenoollfaleiin	66	Gruusia juudid
32	Dagerrotüübid (dagerid)	67	Nukkvõll
33	Pamplona	68	Luteri ja kalvinistlik kirik
34	Tbilisi Dünamo	69	Casablanca
35	Penny Markt	70	Poliitilise välireklaami keeld